

Vybrané úseky národního hospodářství České republiky v srpnu a září 2009

SRPEN

Průmysl

Průmyslová produkce sezónně očištěná byla v srpnu 2009 meziměsíčně vyšší o 4,0 %.

Průmyslová produkce klesla meziročně o 8,4 %.

Průmyslová produkce v srpnu 2009 meziročně klesla o 8,4 %. Po očištění od sezónních vlivů byla průmyslová produkce meziměsíčně vyšší o 4,0 %. K meziročnímu poklesu průmyslové produkce nejvíce přispěla výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (příspěvek -2,0 procentního bodu, pokles odvětví o 20,6 %), výroba strojů a zařízení (příspěvek -1,9 p.b., pokles o 21,4 %) a výroba elektrických zařízení (příspěvek -1,2 p.b., pokles o 19,8 %). Průmyslová produkce rostla v odvětvích výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů (příspěvek +2,2 p.b., růst o 17,7 %) a výroba potravinářských výrobků (příspěvek +0,3 p.b., růst o 6,4 %).

Tržby z průmyslové činnosti v běžných cenách se meziročně snížily o 12,7 %. Tržby z přímého vývozu průmyslových podniků se snížily v běžných cenách o 8,7 %. Jejich podíl na celkových tržbách průmyslových podniků činil 46,9 %.

Hodnota **nových zakázek** ve vybraných odvětvích meziročně klesla o 13,6 %, z toho zakázek ze zahraničí o 10,0 %. K meziročnímu poklesu nových zakázek celkem nejvíce přispěla odvětví výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství (příspěvek -4,7 procentního bodu, pokles o 43,9 %), výroba strojů a zařízení (příspěvek -3,9 p.b., pokles o 29,1 %) a výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (příspěvek -2,9 p.b., pokles o 21,1 %). Nové zakázky rostly v odvětví výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů (příspěvek +2,4 p.b., růst o 10,3 %).

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci v průmyslu se v srpnu 2009 meziročně snížil o 14,0 %. **Průměrná měsíční nominální mzda** těchto zaměstnanců v srpnu 2009 meziročně vzrostla o 5,4 % a činila 22 899 Kč.

Stavebnictví

Stavební produkce sezónně očištěná byla v srpnu 2009 meziměsíčně vyšší o 1,5 %.

Stavební produkce vzrostla meziročně o 0,6 %.

Stavební produkce v srpnu 2009 meziročně vzrostla ve stálých cenách o 0,6 %. Stavební produkce očištěná od sezónních vlivů byla v srpnu meziměsíčně vyšší o 1,5 %. Pokračoval pokles produkce v pozemním stavitelství (příspěvek -3,6 p.b., pokles o 5,1 %) a růst produkce inženýrského stavitelství (+4,2 p.b., růst o 14,0 %).

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci ve stavebnictví se v srpnu 2009 meziročně zvýšil o 0,3 %. **Průměrná měsíční nominální mzda** těchto zaměstnanců meziročně vzrostla o 4,2 % a činila 25 899 Kč.

* * *

Počínaje lednem 2009 jsou výsledky za průmysl a stavebnictví zpracovávány a publikovány podle nové klasifikace CZ-NACE. Vyčerpávající informace o zavedení této klasifikace včetně převodníků jsou k dispozici na

[http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_\(cz_nace\)](http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_(cz_nace)).

V této souvislosti došlo k přepočtu časových řad základních ukazatelů. Podrobnější informace a přepočtené časové řady za období 2000–2008 jsou k dispozici v části metodika, resp. časové řady pod následujícími odkazy:

Průmysl: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/prumysl_metodika

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/pru_cr

Stavebnictví: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/stavebnictvi_metodika

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/sta_cr

Maloobchod

Sezónně očištěné tržby klesly v srpnu v maloobchodě včetně motoristického segmentu meziměsíčně reálně o 0,3 % a meziročně o 3,6 %. Bez očištění se tržby meziročně snížily o 3,5 %, pojednáté za sebou. Největší podíl na meziročním poklesu měl prodej motorových vozidel a nepotravinářského zboží.

Po očištění o sezónní vlivy, kalendářní a pracovní dny se tržby v maloobchodě včetně motoristického segmentu v srpnu snížily meziměsíčně reálně o 0,3 % a meziročně o 3,6 %. Sezónně neočištěné tržby klesly ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku již pojednáté za sebou, a to o 3,5 % (při stejném počtu pracovních dní letos i loni). Největší podíl na meziročním poklesu měl prodej motorových vozidel (včetně náhradních dílů) a nepotravinářského zboží.

Sezónně očištěné tržby za prodej a opravy motorových vozidel (CZ-NACE 45) vzrostly meziměsíčně reálně o 0,6 % a meziročně klesly o 10,1 %. Meziroční pokles neočištěných tržeb o 10,1 % byl o jeden procentní bod nižší než průměrný pokles od počátku roku. Snížil se jak prodej motorových vozidel (o 10,0 %), tak i tržby za jejich opravy (o 10,7 %).

V maloobchodě včetně prodeje pohonných hmot (CZ-NACE 47) se sezónně očištěné tržby snížily meziměsíčně reálně o 0,6 % a meziročně o 0,9 %. Sezónně neočištěné tržby klesly meziročně o 1,0 %, což bylo o 0,3 p.b. méně než v průměru od počátku roku. Za nepotravinářské zboží se tržby snížily o 3,9 %, naopak vzrostly za pohonné hmoty o 1,8 % a za potraviny o 1,7 %.

Ze sortimentů, které mají vliv na celkový výsledek, se výrazně snížil prodej výrobků pro domácnost a potravin ve specializovaných prodejnách (o 11,2 %, resp. o 7,8 %). Naopak rostly tržby podnikům s prodejem přes internet nebo prostřednictvím zásilkové služby (o 6,2 %), dále za farmaceutické, zdravotnické a drogistické zboží (o 3,8 %) a nesespecializovaným prodejnám s převahou potravin, kam patří i obchodní řetězce (o 2,7 %).

Centový deflátor ke stejnému období předcházejícího roku byl 95,1 %. Nejvíce klesly ceny pohonných hmot (o 15,9 %), počítačových a komunikačních zařízení (o 9,8 %), použitého zboží (o 6,4 %), oděvů a obuvi (o 4,5 %) a zboží v nesespecializovaných prodejnách (o 4,1 %). Naopak vzrostly např. ceny za léky, zdravotnické potřeby a kosmetiku (o 1,0 %) a ostatní maloobchod mimo prodejny, stánky a trhy (o 0,6 %).

Zahraniční obchod

Podle předběžných údajů klesl v srpnu meziročně v běžných cenách vývoz o 8,8 % a dovoz o 14,2 %. Obchodní bilance skončila přebytkem 10,6 mld. Kč, který byl meziročně o 9,1 mld. Kč vyšší. Bilance se zlepšila především v obchodě s minerálními palivy (zmenšení schodku o 4,2 mld. Kč) a stroji a dopravními prostředky (růst přebytku o 3,3 mld. Kč).

Podle předběžných údajů se meziměsíčně po sezónním očištění zvýšil vývoz o 4,4 % a dovoz o 4,2 %. Trend vývoje ukazuje na růst vývozu o 1,7 % a dovozu o 0,7 %.

Meziročně se v běžných cenách snížil vývoz o 8,8 % (15,4 mld. Kč) a dovoz o 14,2 % (24,4 mld. Kč). Vývoz i dovoz klesá nepřetržitě od října loňského roku. Obrat zahraničního obchodu (306,1 mld. Kč) klesl meziročně o 39,8 mld. Kč a představoval zatím nejnižší letošní měsíční hodnotu (v srpnu loňského roku byl obrat zahraničního obchodu druhý nejnižší v roce 2008). Obrat se tak dostal zhruba na úroveň srpna 2005. Letošní srpen měl stejný počet pracovních dní jako loňský. Vlivem oslabení koruny vůči oběma hlavním měnám klesl zahraniční obchod výrazněji v přepočtu na eura (vývoz o 13,7 %, dovoz o 18,8 %) a na dolary (vývoz o 17,7 %, dovoz o 22,5 %).

Obchodní bilance skončila přebytkem 10,6 mld. Kč, který byl meziročně o 9,1 mld. Kč vyšší. Srpnová bilance byla kromě let 1993 a 2008 vždy záporná. Ke zlepšení bilance došlo především u minerálních paliv zmenšením deficitu o 4,2 mld. Kč a u strojů a dopravních prostředků zvýšením přebytku o 3,3 mld. Kč. Přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu se surovinami o 1,3 mld. Kč a kladné saldo vzrostlo v obchodě s polotovary a materiály o 1,2 mld. Kč a nápoji a tabákem o 0,1 mld. Kč. Záporný vliv se projevil pouze u chemických výrobků, kde se prohloubil schodek bilance o 0,8 mld. Kč. Na stejné úrovni jako v srpnu 2008 zůstal přebytek obchodu s průmyslovým spotřebním zbožím (0,8 mld. Kč) a deficit obchodu s potravinami a živými zvířaty (1,8 mld. Kč).

Celkový vývoz strojů a dopravních prostředků se snížil o 6,7 % (5,9 mld. Kč). Klesl vývoz telekomunikačních zařízení o 2,6 mld. Kč, elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů o 2,5 mld. Kč a strojů a zařízení všeobecně užívaných v průmyslu o 2,2 mld. Kč. Zároveň vzrostl vývoz silničních vozidel o 5,3 mld. Kč. Celkový dovoz strojů a dopravních prostředků byl nižší o 13,9 % (9,2 mld. Kč), z čehož klesl dovoz telekomunikačních zařízení o 3,0 mld. Kč, strojních zařízení pro určitá odvětví

průmyslu o 2,0 mld. Kč a strojů a zařízení všeobecně užívaných v průmyslu o 1,8 mld. Kč. Pokles dovozu minerálních paliv o 23,6 % (4,8 mld. Kč) způsobil zejména nižší dovoz ropy a zemního plynu (v hodnotovém vyjádření o 28,4 % a o 24,1 %). V naturálním vyjádření dovoz těchto dvou energetických surovin stoupl o 17,7 % a 19,5 %.

Se státy EU byla bilance aktivní 33,9 mld. Kč (přebytek se meziročně snížil o 1,4 mld. Kč), s nečlenskými státy EU pasivní 23,3 mld. Kč (deficit se meziročně zlepšil o 10,5 mld. Kč). Schodek klesl v obchodě s Čínou o 3,3 mld. Kč, Ázerbájdžánem o 2,5 mld. Kč, Japonskem o 1,2 mld. Kč a Ruskem o 0,7 mld. Kč. Přejdem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu s Ukrajinou o 1,0 mld. Kč. Kladné saldo vzrostlo v obchodě s Německem o 2,6 mld. Kč. Přebytek naopak klesl v obchodě s Polskem o 1,1 mld. Kč, Rumunskem o 1,0 mld. Kč a Švédskem o 0,7 mld. Kč.

Za **posledních dvanáct měsíců** v porovnání s předchozími dvanácti měsíci klesl vývoz o 14,9 % a dovoz o 15,1 %. Obchodní bilance skončila přebytkem 95,1 mld. Kč, který byl o 8,7 mld. Kč nižší. Dlouhodobě příznivý vliv na vývoj salda měl pokles deficitu v obchodě s minerálními palivy o 20,8 mld. Kč a chemickými výrobky o 11,9 mld. Kč a růst přebytku v obchodě s polotovary a materiály o 17,3 mld. Kč, surovinami o 3,7 mld. Kč, nápoji a tabákem o 1,3 mld. Kč. V opačném směru na bilanci působilo snížení aktiva v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 46,2 mld. Kč a průmyslovým spotřebním zbožím o 13,8 mld. Kč a prohloubení deficitu v obchodě s potravinami a zvířaty o 2,2 mld. Kč a živočišnými a rostlinnými oleji a tuky o 1,5 mld. Kč.

Přebytek obchodní bilance s členskými státy EU klesl o 18,4 mld. Kč, s nečlenskými státy EU byl schodek obchodu o 9,7 mld. Kč nižší. Kladné saldo se zvýšilo v obchodě s Německem o 51,4 mld. Kč a Nizozemskem o 3,5 mld. Kč. Deficit se zmenšil v obchodě s Japonskem o 13,0 mld. Kč, Ázerbájdžánem o 10,5 mld. Kč a Ruskem o 6,5 mld. Kč. Přebytek se naopak snížil v obchodě s Polskem o 12,8 mld. Kč, Rumunskem o 9,5 mld. Kč, Belgií o 8,9 mld. Kč, Španělskem o 8,2 mld. Kč, Itálií o 7,6 mld. Kč, Švédskem o 6,7 mld. Kč a Slovenskem o 5,9 mld. Kč.

V **lednu až srpnu** klesl vývoz o 18,0 % a dovoz o 20,5 %. Obchodní bilance dosáhla aktiva 100,0 mld. Kč, které bylo meziročně o 27,8 mld. Kč vyšší.

* * *

Podle zdrojů ČSÚ byly získány údaje u odeslání i přijetí od 98,4 % firem, které měly zpravodajskou povinnost v rámci systému Intrastat. Údaje za firmy, osvobozené od zpravodajské povinnosti v souladu s novelizací vyhlášky č. 201/2005 Sb., a za firmy, které nesplnily zpravodajskou povinnost, byly dopočteny. Dupočtové metody vycházejí z údajů o realizaci obchodu firem v minulém období a údajů vykázaných v přiznáních k dani z přidané hodnoty.

Údaje za jednotlivé měsíce roku 2008 jsou definitivní a údaje za jednotlivé měsíce prvního pololetí 2009 jsou zpřesněné podle uzávěrky k 28. 8. 2009.

Údaje za červenec 2009 jsou předběžné podle uzávěrky k 28. 8. 2009 a budou aktualizovány v prosinci 2009 spolu s daty za jednotlivé měsíce od počátku roku.

ZÁŘÍ

Spotřebitelské ceny

Celková hladina spotřebitelských cen klesla v září proti srpnu o 0,4 %. Tento pokles způsobilo zejména snížení sezónních cen rekreačních pobytů v oddíle rekreace a kultura. Meziročně zůstaly spotřebitelské ceny na úrovni stejného měsíce minulého roku (meziroční index 100,0 %), což je hodnota zjištěná naposledy v září 2003.

Meziměsíční pokles spotřebitelských cen o 0,4 % ovlivnilo především snížení cen v oddíle rekreace a kultura v důsledku poklesu posezónních cen dovolených s komplexními službami o 15,1 %. Pokračoval, i když mírnějším tempem, pokles cen v oddíle potravin a nealkoholické nápoje. Nižší byly zejména ceny chleba o 3,6 %, sýrů o 1,4 %, jedlých olejů o 2,2 %, jablek o 4,3 %, ostatní zeleniny o 9,9 %. V oddíle doprava po sedm měsíců trvajícím růstu klesly ceny pohonných hmot o 1,6 %. V oddíle ostatní zboží a služby se snížily ceny kosmetického zboží o 1,6 %.

Opačný vliv na vývoj cenové hladiny mělo zvýšení cen oděvů o 1,4 % a obuvi o 2,4 % v důsledku vyšších cen nových sezónních modelů. V souvislosti se zahájením nového školního roku vzrostly poplatky v mateřských školách o 5,6 %, soukromých základních školách o 1,3 %, soukromých středních školách o 1,7 %, ve školních družinách o 4,0 % a za výuku cizích jazyků o 1,4 %.

V oddíle stravování a ubytování vzrostly ceny ve školních jídelnách o 0,7 %. Ceny za ubytování na vysokoškolských kolejích byly vyšší o 3,6 % a v internátech o 2,2 %.

Ceny zboží úhrnem klesly o 0,1 % a ceny služeb o 0,8 %.

Vývoj spotřebitelských cen v září (domácnosti celkem)

	Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %		Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %
Potraviny a nealkoholické nápoje	16,3	-0,4	Zdraví	1,8	0,4
Alkoholické nápoje, tabák	8,2	0,5	Doprava	11,4	-0,7
Odívání a obuv	5,2	1,6	Pošty a telekomunikace	3,9	-0,2
Bydlení, voda, energie, paliva	24,8	0,0	Rekreace a kultura	9,9	-3,9
Bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	5,8	-0,2	Vzdělávání	0,6	1,4
			Stravování a ubytování	5,8	0,3
			Ostatní zboží a služby	6,3	-0,3

V meziročním srovnání zaznamenala hladina spotřebitelských cen nulový růst (v srpnu růst o 0,2 %), což je hodnota zjištěná naposledy v září 2003. Tento vývoj ovlivnily zejména ceny v oddíle alkoholické nápoje a tabák, kde došlo ke zmírnění meziročního růstu cen tabákových výrobků na 5,0 % (z 9,3 % v srpnu) vlivem zvýšení cen cigaret v ložském září. Zmírnění cenového růstu nastalo i v oddíle vzdělávání v důsledku nižšího meziměsíčního zvýšení cen v letošním září než v září 2008.

Největší vliv na růst cenové hladiny měly ceny v oddíle bydlení, kde vzrostly ceny elektřiny o 11,6 %, tepla a teplé vody o 7,4 %, vodného o 9,2 % a stočného o 9,0 %. Čisté nájemné vzrostlo o 19,6 %, v tom v bytech s regulovaným nájemným o 27,5 % a v bytech s tržním nájemným o 5,0 %. V oddíle stravování a ubytování vzrostly ceny stravovacích i ubytovacích služeb shodně o 1,6 %.

Naopak snižování cenové hladiny nejvíce ovlivnily ceny v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje, které byly již desátý měsíc meziročně nižší. Ceny chleba klesly o 20,2 %, běžného pečiva o 35,2 %, mouky o 29,9 %, mléka o 18,0 %, sýrů o 9,3 %, másla o 11,6 %, jedlých olejů o 12,0 %, ovoce o 9,5 %, zeleniny vč. brambor o 6,7 %. Pokles cen v oddíle doprava ovlivnily nižší ceny pohonných hmot o 10,6 % a osobních automobilů o 9,3 %. V odívání se snížily ceny oděvů o 4,3 % a obuvi o 2,3 %. V oddíle rekreace a kultura pokračoval pokles cen audiovizuálních a fotografických zařízení a zařízení pro zpracování dat (v září o 10,5 %). Ceny mobilních telefonů klesly o 14,8 % a ceny telefonických a telefaxových služeb o 4,5 % vlivem slev mobilních operátorů.

Ceny zboží úhrnem klesly o 1,6 %, ceny služeb byly vyšší o 2,8 %. Úhrmný index spotřebitelských cen bez započtení hypotetického nájemného byl meziročně 99,8 %.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců byla v září 2,1 %, což je o 0,5 procentního bodu méně než v srpnu 2009.

Výrobní ceny

Meziměsíčně klesly ceny zemědělských výrobců o 3,3 %, průmyslových výrobců o 0,4 % a ceny stavebních prací 0,2 %. Ceny tržních služeb se zvýšily o 1,0 %.

Meziročně byly nižší ceny zemědělských výrobců o 21,2 % a průmyslových výrobců o 5,4 %. Ceny stavebních prací byly vyšší o 0,2 % a tržních služeb o 1,1 %.

Meziměsíční srovnání:

Ceny zemědělských výrobců klesly v úhrnu o 3,3 %. Ceny v rostlinné výrobě se snížily o 5,8 %, v důsledku poklesu cen ovoce o 16,7 % a brambor o 12,4 %. Ceny olejnin se snížily o 8,7 % a obilovin o 4,8 %. Ceny v živočišné výrobě klesly o 0,6 %, snížily se ceny prasat o 1,6 % a vajec o 4,8 %.

Ceny průmyslových výrobců klesly o 0,4 % (v srpnu vzrostly o 0,2 %). Snížily se především ceny chemických látek a výrobků o 4,7 %, koksu a rafinovaných ropných produktů o 1,5 %, dopravních prostředků o 0,9 % a potravin o 0,4 %. Stouply ceny nerostných surovin o 2,1 % a

elektrických zařízení o 0,6 %.

Ceny **stavebních prací** se snížily o 0,2 %, ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví klesly o 0,3 %.

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** se po třech měsících zvýšily o 1,0 % v důsledku růstu cen za reklamní služby a průzkum trhu o 11,8 %.

Meziroční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** byly nižší o 21,2 % (v srpnu o 23,5 %). Ceny v rostlinné výrobě klesly o 27,6 % zejména v důsledku nižších cen olejnin o 34,2 % a obilovin o 33,9 %. Dále klesly ceny ovoce o 27,8 %, zeleniny o 10,8 % a brambor o 3,6 %. V živočišné výrobě byly ceny nižší o 13,7 %. Klesly ceny mléka o 25,8 %, drůbeže o 7,0 % a prasat o 5,4 %.

Ceny **průmyslových výrobců** klesly o 5,4 % (v srpnu o 5,1 %), což je posedmé v řadě největší meziroční pokles od začátku sledování (rok 1991). Nejvýraznější vliv na pokles celkového indexu mělo snížení cen obecných kovů a kovárenských výrobků o 20,2 % (v srpnu o 19,1 %), koksárenských a rafinovaných ropných produktů o 30,9 % (v srpnu o 31,2 %) a potravinářských výrobků o 5,7 % (v srpnu o 5,6 %). Vzrostly především ceny elektřiny, plynu a páry o 10,9 % a vody, její úpravy a rozvodu o 6,9 %.

Při hodnocení podle hlavních průmyslových skupin meziročně nejvíce klesly ceny meziproduktů o 11,3 %, stouply pouze ceny zboží dlouhodobé spotřeby o 1,3 %.

Ceny **stavebních prací** byly vyšší o 0,2 % (v srpnu o 0,5 %). Tento meziroční růst je nejmenší za celou dobu sledování od roku 1995. Ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví byly nižší o 6,5 % (v srpnu o 6,4 %).

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** byly v úhrnu vyšší o 1,1 % (v srpnu o 1,2 %). Vzrostly především ceny za reklamní služby a průzkum trhu o 8,9 %, za programování a poradenství o 7,0 % a za administrativní a jiné podpůrné činnosti o 5,0 %. Na druhé straně klesly ceny za telekomunikační služby o 2,7 % a nákladní dopravy o 6,7 %.

Nezaměstnanost

Míra registrované nezaměstnanosti dosáhla v září 2009 8,6 %.

K 30. září 2009 evidovaly úřady práce celkem 500 812 osob. Je to o 7 061 uchazečů o zaměstnání více než ke konci letošního srpna. Meziročně přibylo 186 254 nezaměstnaných. Míra registrované nezaměstnanosti dosáhla v září 8,6 %. Byla tak o 0,1 p.b. vyšší než v srpnu 2009, v meziročním srovnání se jedná o nárůst o 3,3 p.b. Míra registrované nezaměstnanosti mužů byla 7,4 % (vzrostla o 0,1 p.b.) a u žen zůstala na hodnotě 10,1 %. Bez práce v absolutních číslech bylo 253 313 žen (tj. 50,6 % z celkového počtu nezaměstnaných) a 65 063 osob se zdravotním postižením (tj. 13,0 % z celkového počtu nezaměstnaných).

Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla k 30. září 2009 v okresech Most (16,5 %), Karviná (14,6 %), Šumperk (14,2 %), Bruntál (14,1 %), Hodonín (14,0 %) a Děčín (13,8 %). **Nejnižší míra nezaměstnanosti** naopak byla v okresech Praha-východ (3,2 %), Praha (3,4 %) a Praha-západ (3,8 %).

V září 2009 **podporu v nezaměstnanosti** pobíralo 177 918 osob, tj. 35,5 % osob vedených v evidenci na úřadech práce. V srpnu 2009 podporu v nezaměstnanosti dostávalo 39,2 % uchazečů o zaměstnání, v září 2008 to bylo 33,0 %.

K 30. září 2009 evidovaly úřady práce celkem 38 844 **volných pracovních míst**. Na jedno volné pracovní místo připadá v současné době v průměru 12,9 uchazečů, z toho nejvíce v okresech Bruntál (53,9), Teplice a Prostějov (shodně 49,0), Děčín (46,7), Třebíč (43,8) a Karviná (43,1).

K 30. září 2009 evidovaly úřady práce celkem 2 275 **volných pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením**.

Státní rozpočet

Státní rozpočet na rok 2009 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR zákonem č. 475/2008 Sb., ze dne 10. prosince 2008, který stanovil příjmy ve výši 1 114,0 mld. Kč, výdaje ve výši 1 152,1 mld. Kč a schodek ve výši 38,1 mld. Kč. V rozpočtu po změnách k 30. 6. 2009 došlo ke zvýšení celkových příjmů na 1 128,5 mld. Kč, celkových výdajů na 1 166,8 mld. Kč a rozpočtového salda na 38,3 mld. Kč. Zvýšení rozpočtu výdajů a tím i schodku o 0,2 mld. Kč se týká financování povodní (na základě zákonného zmocnění ministra financí). Další navyšování rozpočtu příjmů

a výdajů bylo souvztažné (o 14,5 mld. Kč) a vycházelo z usnesení vlády č. 122/2009 a č. 1626/2008 a dále ze zmocnění ministra financí podle § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Podle údajů na účtech Ministerstva financí ČR vedených v ČNB dosáhly **ke konci září 2009 celkové příjmy státního rozpočtu 726,8 mld. Kč, celkové výdaje 814,1 mld. Kč a schodek hospodaření 87,3 mld. Kč** (v září 2008 vykázán přebytek 10,5 mld. Kč).

Celkové příjmy dosáhly výše 726,8 mld. Kč a představují 64,4 % rozpočtu po změnách (v září 2008 plněny na 76,3 %) a byly tak proti září 2008 nižší o 67,7 mld. Kč, tj. o 8,5 %. Na meziročním poklesu se podílely především příjmy z daní a poplatků (pokles o 51,2 mld. Kč) a příjmy z pojistného na sociálním zabezpečení (pokles o 26,1 mld. Kč).

Celkové výdaje v objemu 814,1 mld. Kč čerpané ke konci září 2009 představují 69,8 % rozpočtu (v září 2008 to bylo 70,5 %), což znamená meziroční růst o 30,1 mld. Kč, tj. o 3,8 %. Proti skutečnosti roku 2008 předpokládá letošní rozpočet po změnách nárůst o 7,6 %.

Celkové saldo hospodaření státního rozpočtu ke konci září 2009 vykázalo schodek 87,3 mld. Kč a je to proti stejnému období roku 2008 výsledek horší o 97,8 mld. Kč. Proti schodku danému rozpočtem po změnách je současný stav horší o 48,9 mld. Kč. Vykázaný schodek je stejně jako v minulém měsíci nejhorším výsledkem hospodaření státního rozpočtu za leden až září od roku 1993.

Konjunkturální průzkum

Důvěra v domácí ekonomiku v září vzrostla. Souhrnný indikátor důvěry (indikátor ekonomického sentimentu) se meziměsíčně zvýšil o 2,7 bodu, a to vlivem zvýšení důvěry spotřebitelů i podnikatelů. Mezi podnikateli se důvěra meziměsíčně nejvíce zvýšila v průmyslu. Ve srovnání se zářím 2008 je souhrnný indikátor důvěry o 17,5 bodu nižší.

Indikátor důvěry podnikatelů se v září oproti srpnu zvýšil o 2,1 bodu. Mezi podnikateli se důvěra nejvíce zvýšila v průmyslu, důvěra ve vybraných odvětvích služeb vzrostla mírně, v obchodě mírně klesla a snížila se ve stavebnictví. Ve srovnání se zářím 2008 je důvěra podnikatelů nižší o 20 bodů.

V **průmyslu** se v září hodnocení současné celkové ekonomické situace oproti srpnu mírně zlepšilo. Hodnocení celkové i zahraniční poptávky se zlepšilo také. Zásoby se podle mínění respondentů mírně zvýšily. Pro příští tři měsíce jsou očekávání respondentů ohledně vývoje výrobní činnosti i zaměstnanosti příznivější než v srpnu. Očekávání celkové ekonomické situace pro období příštích tří měsíců jsou vyšší než v srpnu, pro období příštích šesti měsíců jsou stejná. Celkově se důvěra v průmyslu v září meziměsíčně po sedmé v řadě zvýšila (o 4 body); je však o 12 bodů nižší než před rokem.

Ve **stavebních podnicích** se hodnocení současné ekonomické situace v září oproti minulému měsíci zvýšilo. Přes meziměsíční mírné zlepšení zůstává hodnocení celkové poptávky nízké. Pro příští tři měsíce respondenti předpokládají ve srovnání se srpnem zpomalení vývoje stavební činnosti a počítají s poklesem počtu zaměstnanců. Respondenti odhadují zajištění práce zakázkami na 8,3 měsíce dopředu. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou nižší než v srpnu. Celkově se důvěra ve stavebnictví meziměsíčně snížila o 1 bod a je o 35,5 bodu nižší než před rokem.

V odvětví **obchodu** se v září ve srovnání se srpnem zhoršilo hodnocení současné ekonomické situace. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou však vyšší než v srpnu. Zásoby se podle mínění respondentů v září nezměnily. Celkově se důvěra v obchodě v září oproti srpnu nepatrně snížila (o 0,3 bodu) a v meziročním srovnání je o 20,3 bodu nižší než v září 2008.

Ve **vybraných odvětvích služeb** se podle respondentů v září ve srovnání se srpnem snížilo hodnocení současné ekonomické situace. Hodnocení poptávky se mírně zlepšilo stejně jako její očekávání pro příští tři měsíce. Očekávání celkové ekonomické situace pro období příštích tří měsíců jsou vyšší než v srpnu, pro období příštích šesti měsíců jsou stejná. Celkově se důvěra ve vybraných službách oproti minulému měsíci mírně zvýšila (o 0,3 bodu) a je o 28 bodů nižší než před rokem.

Indikátor spotřebitelské důvěry se oproti minulému měsíci zvýšil o 5,3 bodu, v meziročním srovnání je o 7,7 bodu nižší. Ze šetření mezi spotřebiteli v září vyplynulo, že pro příštích dvanáct měsíců očekávají zlepšení celkové ekonomické situace i nepatrné zlepšení své finanční situace. Podíl respondentů, kteří očekávají další zvyšování nezaměstnanosti, se v září oproti minulému měsíci podstatně snížil; většina respondentů počítá s jejím mírným růstem nebo neměnností. Podíl

respondentů, kteří mají v úmyslu spořit, se zvýšil.

* * *

Od ledna 2009 je **saldo indikátoru spotřebitelské důvěry sezónně očišťováno**. Časové řady spotřebitelského a souhrnného indikátoru důvěry jsou zpětně přepočítány a údaje jsou srovnatelné.

Od ledna 2006 je **souhrnný indikátor důvěry** (indikátor ekonomického sentimentu) prezentován v souladu s metodikou EU jako vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě, ve vybraných odvětvích služeb a indikátoru spotřebitelské důvěry. **Souhrnný podnikatelský indikátor důvěry** je vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě a ve vybraných službách.

Od ledna 2006 je **vzhledem k zahrnutí indikátoru důvěry ve vybraných odvětvích služeb používán nový váhový systém**: indikátoru důvěry v průmyslu je přiřazena váha 40 %, ve stavebnictví a obchodě po 5 %, ve službách 30 % a spotřebitelskému indikátoru důvěry je přiřazena 20% váha. Indikátory jsou zobrazovány jako bazické indexy, bázi tvoří průměr roku 2005.

Časové řady souhrnného a podnikatelského indikátoru jsou přepočítány novým váhovým systémem, a to zpětně až do května 2002 (počátek konjunkturálního šetření ve vybraných odvětvích služeb). Celé časové řady bazických indexů jsou pak přepočteny na průměr roku 2005; údaje jsou srovnatelné.